

RIALACHÁIN

RIALACHÁN (Euratom) 2021/100 ÓN gCOMHAIRLE

an 25 Eanáir 2021

lena mbunaítear clár airgeadais tiomnaithe um dhíchoimisiúnú saoráidí núicléacha agus um bhainistiú dramhaíola radaighníomhaí, agus lena n-aisghairtear Rialachán (Euratom) Uimh. 1368/2013

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach, agus go háirithe Airteagal 203 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ó Pharlaimint na hEorpa ⁽¹⁾,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) I gcomhréir le Dearbhú na Róimhe ó Cheannairí 27 mBallstát agus ón gComhairle Eorpach, ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gCoimisiún Eorpach an 25 Márta 2017, ba cheart Eoraip atá slán sábháilte a chumasú le buiséad an Aontais. Rannchuidigh na Cláir um dhíchoimisiúnú núicléach cheana féin ina leith seo agus is féidir leo rannchuidiú a thuilleadh. Tar éis saoráid núicléach a dhúnadh, is é an tionchar dearfach is mó a bhíonn le baint amach an laghdú de réir a chéile ar riosca raideolaíoch do na hoibrithe, don phobal agus don chomhshaol sna Ballstáit lena mbaineann agus san Aontas ina iomláine freisin.
- (2) Is féidir breisluach AE níos mó a bheith ag baint le clár airgeadais tiomnaithe trí bheith ina thagarmharc laistigh den Aontas chun saincheistanna teicneolaíochta um dhíchoimisiúnú núicléach sábháilte a bhainistiú agus eolas a scaipeadh. Ba cheart cúnamh airgeadais a chur ar fáil ar bhonn meastóireacht *ex ante* ina sainithneofaí na riachtanais shonracha agus ina léireofaí breisluach AE agus é mar aidhm leis tacú le díchoimisiúnú saoráidí núicléacha agus bainistiú sábháilte dramhaíola radaighníomhaí.
- (3) Ba cheart na gníomhaíochtaí a chumhdaítear leis an Rialachán seo dlí an Aontais agus an dlí náisiúnta is infheidhme a chomhlíonadh. Ba cheart cúnamh airgeadais a bheith eisceachtúil i gcónaí, gan dochar do na prionsabail agus do na cuspóirí a eascraíonn as dlí an Aontais maidir le sábháilteacht núicléach, eadhon Treoir 2009/71/Euratom ón gComhairle ⁽²⁾, agus bainistiú dramhaíola, eadhon Treoir 2011/70/Euratom ón gComhairle ⁽³⁾. De bhun Airteagail 4(1) agus 7(1) den Treoir 2011/70/Euratom, is ar na Ballstáit i gcónaí atá an fhreagracht deiridh as an mbainistiú sábháilte ar bhreosla spionta agus ar dhramhaíl radaighníomhach a ghintear.
- (4) I gcomhréir leis an bPrótacal i dtaobh na gcoinníollacha agus na socruithe chun Poblacht na Bulgáire agus an Rómáin a ligean isteach san Aontas Eorpach ⁽⁴⁾ atá i gceangal leis an gConradh i dtaobh aontachas Phoblacht na Bulgáire agus na Rómáine leis an Aontas Eorpach ⁽⁵⁾ (“an Conradh Aontachais”), gheall an Bhulgáir go ndúnfadh sí Aonaid 1 agus 2 agus Aonaid 3 agus 4 ag Gléasra Cumhachta Núicléiche Kozloduy faoin 31 Nollaig 2002 agus faoin 31 Nollaig 2006 faoi seach, agus go ndéanfadh sí na haonaid sin a dhíchoimisiúnú ina dhiaidh sin. Is é an toradh a bhí ar an díchoimisiúnú go bhfuil ualach suntasach airgeadais ann don Bhulgáir ó thaobh costas díreach agus indíreach de. I gcomhréir lena hoibleagáidí, dhún an Bhulgáir na haonaid uile lena mbaineann laistigh de na spriodhataí faoi seach.

⁽¹⁾ Tuairim an 16 Eanáir 2019 (IO C 411, 27.11.2020, lch. 494).

⁽²⁾ Treoir 2009/71/Euratom ón gComhairle an 25 Meitheamh 2009 lena mbunaítear creat Comhphobail maidir le sábháilteacht núicléach na suiteálacha núicléacha (IO L 172, 2.7.2009, lch. 18).

⁽³⁾ Treoir 2011/70/Euratom ón gComhairle an 19 Iúil 2011 lena mbunaítear creat Comhphobail maidir le bainistiú freagrach agus sábháilte ar bhreosla spionta agus ar dhramhaíl radaighníomhach (IO L 199, 2.8.2011, lch. 48).

⁽⁴⁾ IO L 157, 21.6.2005, lch. 29.

⁽⁵⁾ IO L 157, 21.6.2005, lch. 11.

- (5) De réir Phrótacal Uimh. 9 maidir le haonaid 1 agus 2 ag gléasra cumhachta núicléiche Bohunice V1 sa tSlóvaic atá ag gabháil leis an Ionstraim i dtaobh choinníollacha aontachais Phoblacht na Seice, Phoblacht na hEastóine, Phoblacht na Cipire, Phoblacht na Laitvia, Phoblacht na Liotuáine, Phoblacht na hUngáire, Phoblacht Mhálta, Phoblacht na Polainne, Phoblacht na Slóivéine agus Phoblacht na Slóvaice agus oiriúnuithe na gConarthaí ar a bhfuil an tAontas Eorpach fothaithe ⁽⁶⁾ (“An Ionstraim Aontachais”), ghabh an tSlóvaic uirthi féin Aonad 1 agus Aonad 2 ag Gléasra Cumhachta Núicléiche Bohunice V1 a dhúnadh faoin 31 Nollaig 2006 agus faoin 31 Nollaig 2008 faoi seach, agus go ndéanadh sí na haonaid sin a dhíchoimisiúnú ina dhiaidh sin. Is é an toradh a bhí ar an díchoimisiúnú go bhfuil ualach suntasach airgeadais ann don tSlóvaic ó thaobh costas díreach agus indíreach de. I gcomhréir lena hoibleagáidí, dhún an tSlóvaic na haonaid uile lena mbaineann laistigh de na spriocdhátaí faoi seach.
- (6) I gcomhréir lena gcuid oibleagáidí faoin gConradh i dtaobh Aontachas Phoblacht na Bulgáire agus na Rómáine leis an Aontas Eorpach, agus le cúnaimh ón Aontas, tá dul chun cinn suntasach déanta ag an mBulgáir agus ag an tSlóvaic i dtreo gléasraí cumhachta núicléiche Kozloduy agus Bohunice V1 a dhíchoimisiúnú. Tá gá le tuilleadh oibre chun staid deiridh an díchoimisiúnúcháin a bhaint amach. Bunaithe ar na pleananna reatha díchoimisiúnúcháin, tá sé beartaithe an obair dhíchoimisiúnúcháin a thabhairt i gcrích faoi dheireadh 2030 do Ghléasra Cumhachta Núicléiche Kozloduy agus faoi 2025 do Ghléasra Cumhachta Núicléiche Bohunice V1.
- (7) Bunaíodh Airmheán Comhpháirteach Taighde (JRC) an Choimisiúin Eorpaigh le hAirteagal 8 den Chonradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh do Fhuinneamh Adamhach (“Conradh Euratom”). Agus an tAirteagal sin á chur i bhfeidhm, síníodh comhaontuithe suímh le linn na tréimhse 1960-1962 idir an Comhphobal, an Ghearmáin, an Bheilg, an Iodáil agus an Ísiltír. I gcás na hIodáile agus na hÍsiltíre, aistríodh suiteálacha núicléacha náisiúnta chuig an gComhphobal. Cuireadh bonneagar ar bun ag na ceithre shuíomh atá dírithe ar thaighde núicléach agus a chuimsigh suíomhanna nua. Tá roinnt de na suiteálacha sin fós in úsáid inniu agus dúnadh suiteálacha eile, i gcásanna áirithe níos mó ná 20 bliain ó shin, agus den chuid is mó, tá siad imithe i léig.
- (8) Ar bhonn Airteagal 8 de Chonradh Euratom, agus de bhun Airteagal 7 de Threoir 2011/70/Euratom, tá JRC, mar shealbhóir ceadúnais, chun a dhliteanais stairiúla núicléacha a bhainistiú agus a shuiteálacha núicléacha a dúnadh a dhíchoimisiúnú i gcomhréir leis an reachtaíocht náisiúnta ábhartha. Dá réir sin, seoladh an Clár um Dhíchoimisiúnú agus um Bhainistiú Dramhaíola ag an JRC in 1999 le teachtaireacht chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle, agus tá nuashonruithe rialta curtha ar fáil ag an gCoimisiún ó shin ar dhul chun cinn an chláir sin.
- (9) Tháinig an Coimisiún ar an gconclúid gurb é an bealach is fearr le ceanglais a chomhlíonadh a eascraíonn as pointe (f) d’Airteagail 5(1) agus Airteagal 7 de Threoir 2011/70/Euratom straitéis a shaothrú lena gcomhcheanglaítear gníomhaíochtaí díchoimisiúnúcháin agus bainistithe dramhaíola, agus tús á chur ag an am céanna leis na pléití idir JRC agus Ballstáit óstacha maidir leis an bhféidearthacht na dlíteanais i dtaca le díchoimisiúnú agus breosla spíonta agus bainistiú dramhaíola radaighníomhaí a aistriú i gcás comhaontuithe frithpháirteacha idir an Coimisiún agus na Ballstáit óstacha. Ba cheart do JRC foráil a dhéanamh d’acmhainní leordhóthanacha agus iad a choinneáil chun a oibleagáidí a chomhlíonadh i ndáil le díchoimisiúnú agus sábháilteacht an bhainistithe ar bhreosla spíonta agus dramhaíl radaighníomhach.
- (10) Tugtar leis an Rialachán seo freagairt ar riachtanais shainaitheanta an Chreata Airgeadais Ilbhliantúil don tréimhse ón 1 Eanáir 2021 go dtí an 31 Nollaig 2027, agus leagtar síos leis imchlúdach airgeadais do chláir chúnaimh um dhíchoimisiúnú núicléach aonaid 1 go 4 de Ghléasra Cumhachta Núicléiche Kozloduy sa Bhulgáir (“clár Kozloduy”) agus aonaid 1 agus 2 de Ghléasra Cumhachta Núicléiche Bohunice V1 sa tSlóvaic (“clár Bohunice”), agus do dhíchoimisiúnú agus bainistiú ar bhreosla spíonta agus ar dhramhaíl radaighníomhach ar shuiteálacha núicléacha de chuid an Choimisiúin i suíomhanna JRC, eadhon JRC-Geel sa Bheilg, JRC-Karlsruhe sa Ghearmáin, JRC-Ispira san Iodáil agus JRC-Petten san Ísiltír (“clár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola”). Tá an t-imchlúdach airgeadais sin chun bheith ina príomh-mhéid tagartha, de réir bhrí phointe 17 de Chomhaontú Idirinstitiúideach an 2 Nollaig 2013 idir Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún maidir leis an smacht buiséadach, le comhar in ábhair bhuiséadacha agus le bainistíocht fhónta airgeadais ⁽⁷⁾, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle le linn an nós imeachta bhuiséadaigh bhliantúil.

⁽⁶⁾ IO L 236, 23.9.2003, lch. 33.

⁽⁷⁾ IO C 373, 20.12.2013, lch. 1.

- (11) Tá feidhm ag Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁸⁾ (an “Rialachán Airgeadais”) maidir leis an gclár airgeadais tiomnaithe le haghaidh díchoimisiúnú saoraidí núicléacha agus bainistiú dramhaíola radaighníomhaí (“an Clár”). Leis an Rialachán Airgeadais, leagtar síos rialacha maidir le cur chun feidhme bhuiséad an Aontais, lena n-áirítear na rialacha maidir le deontais, duaiseanna, soláthar, bainistíocht indíreach, ionstraimí airgeadais, ráthaíochtaí buiséadacha, cúnamh airgeadais agus aisiocaíocht a dhéanamh le saineolaithe seachtracha.
- (12) I gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais, Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽⁹⁾, agus Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95 ⁽¹⁰⁾, (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ⁽¹¹⁾ agus (AE) 2017/1939 ⁽¹²⁾, tá leasanna airgeadais an Aontais le cosaint trí bhithin bearta comhréireacha, lena n-áirítear bearta a bhaineann le neamhrialtachtaí a chosc, a bhrath, a cheartú agus a imscrúdú, lena n-áirítear calaois, le cistí a cailleadh, a focadh go mícheart nó a úsáideadh go mícheart a ghnóthú agus, i gcás inarb iomchuí, le pionóis riaracháin a fhorchur. Go háirithe, de bhun Rialacháin (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 agus (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 tá an chumhacht ag Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) imscrúduithe riaracháin a dhéanamh, lena n-áirítear seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair, d’fhonn a shuí ar tharla calaois, éilliú nó aon ghníomhaíocht neamhdhleathach eile a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais.
- Tugtar de chumhacht d’Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (OIPE), i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/1939, cionta coiriúla i gcoinne leasanna airgeadais an Aontais, dá bhforáiltear i dTreoir (AE) 2017/1371 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹³⁾, a imscrúdú agus a ionchúiseamh. I gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais, tá aon duine nó aon eintiteas a fhaigheann cistiú ón Aontas chun comhoibriú go hiomlán maidir le cosaint leasanna airgeadais an Aontais, na cearta agus an rochtain is gá a thabhairt don Choimisiún, do OLAF, don Chúirt Iniúchóirí agus, i leith na mBallstát sin atá rannpháirteach sa chomhar feabhsaithe de bhun Rialachán (AE) 2017/1939, do OIPE, agus a áirithiú go dtabharfaidh aon tríú páirtithe a bheidh páirteach i gcur chun feidhme cistí ón Aontas cearta coibhéiseacha.
- (13) Ní dochar an Rialachán seo do thoradh aon nósanna imeachta todhchaíocha maidir le Státchabhair a d’fhéadfaí a chur ar bun i gcomhréir le hAirteagail 107 agus 108 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CAFE).
- (14) Féadfar athbhreithniú a dhéanamh ar mhéid na leithreasaí arna leithdháileadh ar an gClár, chomh maith leis an gclárthréimhse agus ar dháileadh na gcistí ar na gníomhaíochtaí, bunaithe ar thorthaí na dtuarascálacha meastóireachta eatramhacha agus na dtuarascálacha meastóireachta deiridh. Ba cheart go mbeadh an fhéidearthacht ann chun solúbthacht bhuiséadach bhreise a bhaint amach trí chistí a athdháileadh ar ghníomhaíochtaí i gcás inar gá agus cibé áit is gá, ag díriú ar thosaíocht a thabhairt do ghníomhaíochtaí a rannchuidíonn chun aghaidh a thabhairt ar na dúshlán sábháilteachta a bhaineann le díchoimisiúnú agus le bainistiú dramhaíola radaighníomhaí ar Aonaid 1 go 4 de Ghléasra Cumhachta Núicléiche Kozloduy sa Bhulgáir agus ar Aonaid 1 agus 2 de Ghléasra Cumhachta Núicléiche Bohunice V1 sa tSlóvaic, gan dochar do na gníomhaíochtaí eile arna ndéanamh faoin Rialachán seo agus i gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais.
- (15) Ba cheart baint a bheith ag an gClár freisin le cruthú eolais agus le comhroinnt na taithí. An t-eolais agus an taithí a fuarthas agus na ceachtanna a foghlaimíodh maidir leis an bpróiseas díchoimisiúnúcháin faoin gClár seo, ba cheart an méid sin a scaipeadh san Aontas, i gcomhordú agus i sineirge leis an gclár de chuid an Aontais um

⁽⁸⁾ Rialachán (AE, Euratom) 2018/1046 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Iúil 2018 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 1296/2013, (AE) Uimh. 1301/2013, (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) Uimh. 1304/2013, (AE) Uimh. 1309/2013, (AE) Uimh. 1316/2013, (AE) Uimh. 223/2014, (AE) Uimh. 283/2014 agus Cinneadh Uimh. 541/2014/AE agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 (IO L 193, 30.7.2018, lch. 1).

⁽⁹⁾ Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Meán Fómhair 2013 maidir le himscrúduithe arna ndéanamh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (Euratom) Uimh. 1074/1999 ón gComhairle (IO L 248, 18.9.2013, lch. 1).

⁽¹⁰⁾ Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 2988/95 ón gComhairle an 18 Nollaig 1995 maidir le leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint (IO L 312, 23.12.1995, lch. 1).

⁽¹¹⁾ Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle an 11 Samhain 1996 maidir le seiceálacha agus cigireachtaí ar an láthair arna ndéanamh ag an gCoimisiún chun leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint i gcoinne na calaoise agus neamhrialtachtaí eile (IO L 292, 15.11.1996, lch. 2).

⁽¹²⁾ Rialachán (AE) 2017/1939 ón gComhairle an 12 Deireadh Fómhair 2017 lena gcuirtear chun feidhme comhar feabhsaithe maidir le bunú Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (“OIPE”) (IO L 283, 31.10.2017, lch. 1).

⁽¹³⁾ Treoir (AE) 2017/1371 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Iúil 2017 maidir leis an gcomhrac in aghaidh na calaoise ar leasanna airgeadais an Aontais trí bhithin an dlí choiriúil (IO L 198, 28.7.2017, lch. 29).

ghníomhaíochtaí díchoimisiúnúcháin sa Liotuáin, ós rud é go dtugann bearta den sórt sin an breisluach AE is mó agus go gcuireann siad le sábháilteacht na n-oibrithe agus an phobail i gcoitinne chomh maith le cosaint an chomhshaoil. Ba cheart raon feidhme, nós imeachta agus gnéithe eacnamaíocha an chomhair a shonrú sa chlár oibre ilbhiantúil agus d'fhéadfadh siad a bheith faoi réir comhaontuithe idir na Ballstáit agus/nó leis an gCoimisiún.

- (16) Ba cheart do JRC scaipeadh eolais i measc geallsealbhóirí éagsúla de chuid an Aontais ar bhealach comhordaithe, mar shampla trí anailís mhargaidh, athbhreithnithe agus measúnuithe a dhéanamh ar riachtanais eolais san Aontas, treoracha féideartha le haghaidh comhair a shainaithint, mar aon le geallsealbhóirí leasmhara agus réimsí ina mbeadh an breisluach AE is mó ag baint le heolas arna chruthú i gcur chun feidhme an Chláir, lena bhforbrófaí formáidí le haghaidh comhroinnt eolais. Ba cheart do JRC scaipeadh an eolais a chruthaítear a mhaoiniú. Ba cheart go mbeadh aon Bhallstát in ann forbairt nasc agus malartuithe a thionscnamh ar mhaithe le heolas a scaipeadh.
- (17) Ba cheart díchoimisiúnú na saoráidí núicléacha agus an bainistiú dramhaíola radaighníomhaí a chumhdaítear leis an Rialachán seo a dhéanamh agus leas á bhaint as an saineolas teicniúil is fearr atá ar fáil, agus aird chuí á tabhairt ar chineál agus ar shonraíochtaí teicneolaíocha na suiteálacha atá le díchoimisiúnú, chun sábháilteacht agus an éifeachtúlacht is fearr is féidir a áirithiú, agus na cleachtais idirnáisiúnta is fearr á gcur san áireamh ar an dóigh sin.
- (18) Ba cheart don Bhulgáir, don tSlóvaic agus don Choimisiún faireachán agus rialú éifeachtach ar éabhlóid an phróisis díchoimisiúnúcháin a áirithiú chun an breisluach AE is airde den chistiú arna leithdháileadh faoin Rialachán seo a áirithiú, cé gur ar an dá Bhallstát lena mbaineann atá an fhreagracht deiridh as an díchoimisiúnú. Ba cheart tomhas éifeachtach ar fheidhmíocht a bheith san áireamh, agus bearta ceartaitheacha a achtú i gcás inarb gá. Chuige sin, ba cheart coiste a bhunú a mbeadh feidhmeanna faireacháin agus faisnéise aige agus ba cheart ionadaí ón gCoimisiún agus ón mBallstát lena mbaineann a bheith ina gcomhchathaoirligh air. Ar an gcaoi chéanna, cabhraíonn grúpa saineolaithe neamhspleácha ó na Ballstáit arna gceapadh ag an gCoimisiún le clár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola.
- (19) De bhun mhíreanna 22 agus 23 de Chomhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 idir Parlaimint na hEorpa, Comhairle an Aontais Eorpaigh agus an Coimisiún Eorpach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr ⁽¹⁴⁾, ba cheart meastóireacht a dhéanamh ar an gClár ar bhonn na faisnéise arna bailiú i gcomhréir le ceanglais faireacháin shonracha bunaithe agus ag an am céanna ualaí riaracháin, go háirithe ar na Ballstáit, ró-rialáil, a sheachaint. Ar na ceanglais sin ba cheart a áireamh, i gcás inarb iomchuí, táscairí intomhaiste, mar bhonn chun fianaise a bhailiú i dtaobh éifeachtaí an Chláir ar an talamh.
- (20) Ba cheart na gníomhaíochtaí faoi chlár Kozloduy agus faoi chlár Bohunice a shainaithint laistigh de na teorainneacha arna sainiú leis na pleananna díchoimisiúnúcháin a thíolaic an Bhulgáir agus an tSlóvaic faoi Rialachán (Euratom) Uimh 1368/2013 ón gComhairle ⁽¹⁵⁾. Sainítear leis na pleananna sin raon feidhme na gclár, mar aon le staideanna deiridh, spriocdhátaí agus dátaí deiridh an díchoimisiúnúcháin. Cumhdaítear leo freisin na gníomhaíochtaí díchoimisiúnúcháin, an sceideal gaolmhar a ghabhann leo, na costais agus na hacmhainní daonna is gá.
- (21) Ba cheart gníomhaíochtaí faoi chlár Kozloduy agus faoi chlár Bohunice a dhéanamh le hiarracht chomhpháirteach airgeadais ón Aontas agus ón mBulgáir agus ón tSlóvaic faoi seach, i gcomhréir leis an gcleachtas cómhaoinithe arna bhunú faoi na cláir réamhtheachtacha.
- (22) Ba cheart, dá bhrí sin, Rialachán (Euratom) Uimh. 1368/2013 a aisghairm.
- (23) Tugadh an aird chuí ar Thuarascáil Speisialta Uimh. 22/2016 ón gCúirt Iniúchóirí dar teideal “Cláir chúnaimh um dhíchoimisiúnú núicléach an Aontais sa Liotuáin, sa Bhulgáir agus sa tSlóvaic: dul chun cinn áirithe déanta ó 2011 ach dúshlán rithabhachtacha amach anseo fós”.

⁽¹⁴⁾ IO L 123, 12.5.2016, lch. 1.

⁽¹⁵⁾ Rialachán (Euratom) Uimh. 1368/2013 ón gComhairle an 13 Nollaig 2013 maidir le tacaíocht an Aontais do na cláir chúnaimh um dhíchoimisiúnú núicléach sa Bhulgáir agus sa tSlóvaic, agus lena n-aisghairtear Rialachán (Euratom) Uimh. 549/2007 agus Rialachán (Euratom) Uimh. 647/2010 (IO L 346, 20.12.2013, lch. 1).

- (24) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir leis an Rialachán seo a chur chun feidhme, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ⁽¹⁶⁾.
- (25) Tá feidhm ag rialacha airgeadais cothrománacha arna nglacadh ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gComhairle ar bhonn Airteagal 322 CFAE maidir leis an Rialachán seo. Leagtar síos na rialacha sin sa Rialachán Airgeadais agus cinntear leo go háirithe an nós imeachta maidir leis an mbuiséad a bhunú agus a chur chun feidhme trí dheontais, soláthar, duaiseanna agus cur chun feidhme indíreach, agus foráiltear leo do sheiceálacha ar fhreagracht na ngníomhaithe airgeadais. Na rialacha a ghlactar ar bhonn Airteagal 322 CFAE, baineann siad freisin leis an gcóras ginearálta coinníollachta chun buiséad an Aontais a chosaint.
- (26) Na modhanna cur chun feidhme agus na cineálacha cistiúcháin de chuid an Aontais a leagtar síos sa Rialachán seo, is ar bhonn a fhónta atá siad ó thaobh cuspóirí saineolaí na ngníomhaíochtaí a bhaint amach agus torthaí a bhaint amach ba cheart iad a roghnú, agus aird á tabhairt, go háirithe, ar chostais rialuithe, ar an ualach riaracháin, agus ar riosca an neamhchomhlíonta a mheastar a bheith ann. Ba cheart, leis sin, breithniú a dhéanamh ar úsáid a bhaint as cnapshuimeanna, as rátaí comhréidhe agus as costais aonaid, agus as maoiniú nach mbaineann le costais dá dtagraítear i bpointe (a) d'Airteagal 125(1) den Rialachán Airgeadais,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

Airteagal 1

Ábhar agus raon feidhme

1. Bunaítear leis an Rialachán seo an clár airgeadais tiomnaithe um díchoimisiúnú saoráidí núicléacha agus um bhainistiú dramhaíola radaighníomhaí (an “Clár”) don tréimhse ón 1 Eanáir 2021 go dtí an 31 Nollaig 2027, lena ndírítear ar riachtanais shainaitheanta ar bhonn reatha. Tacóidh sé leis an méid seo a leanas:

- (a) díchoimisiúnú sábháilte Aonaid 1 go 4 ag Gléasra Cumhachta Núicléiche Kozloduy sa Bhulgáir agus Aonaid 1 agus 2 ag Gléasra Cumhachta Núicléiche Bohunice V1 sa tSlóvaic, lena n-áirítear bainistiú dramhaíola radaighníomhaí, i gcomhréir le riachtanais shainaitheanta sa phlean díchoimisiúnúcháin; agus
- (b) cur chun feidhme an phróisis díchoimisiúnúcháin agus bhainistiú dramhaíola radaighníomhaí shuiteálacha núicléacha an Choimisiúin ag suíomhanna an Airmheáin Chomhpháirtigh Taighde (JRC), eadhon JRC-Geel sa Bheilg, JRC-Karlsruhe sa Ghearmáin, JRC-Ispra san Iodáil agus JRC-Petten san Ísiltír.

2. Leagtar síos leis an Rialachán seo cuspóirí an Chláir, a bhuiséad don tréimhse ón 1 Eanáir 2021 go 31 Nollaig 2027, na foirmeacha cur chun feidhme agus na foirmeacha cistiúcháin ón Aontas.

Airteagal 2

Sainmhínithe

Chun críocha an Rialacháin seo, tá feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn “díchoimisiúnú” bearta riaracháin agus teicniúla i gcomhréir leis an dlí náisiúnta lena gceadaítear roinnt de na rialuithe rialála nó iad go léir a bhaint ó shaoráid núicléach agus arb é is aidhm leo a áirithiú go ndéanfar cosaint fhadtéarmach ar an bpobal agus ar an gcomhshaol, lena n-áirítear laghdú ar leibhéil radanúiclidí iarmharacha sna hábhair agus ar shuíomh na saoráide;

⁽¹⁶⁾ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na príonsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13)

- (2) ciallaíonn “plean díchoimisiúnúcháin” doiciméad ina bhfuil faisnéis mhionsonraithe maidir leis an díchoimisiúnú beartaithe agus lena gcumhdaítear an méid seo a leanas: an straitéis díchoimisiúnaithe roghnaithe; sceideal, cineál agus seicheamh na ngníomhaíochtaí díchoimisiúnúcháin; an straitéis bainistithe dramhaíola a chuirtear i bhfeidhm, lena n-áirítear imréiteach; an staid deiridh atá beartaithe; stóráil agus diúscairt na dramhaíola ó dhíchoimisiúnú; an t-amchlár le haghaidh an díchoimisiúnaithe; na meastacháin chostais chun díchoimisiúnú a thabhairt i gcrích; agus na cuspóirí, na torthaí a bhfuiltear ag súil leo, na garspriocanna, na spriocdhátaí, chomh maith leis na heochairtháscairí feidhmíochta comhfhreagracha, lena n-áirítear, de réir mar is iomchuí, na táscairí luachbhunaithe tuillte. Is é sealbhóir ceadúnais na saoráide núicléiche a ullmhaíonn an plean díchoimisiúnúcháin agus léirítear é sin i gclár oibre ilbhliantúla an Chláir;
- (3) ciallaíonn “clár Kozloduy” an chuid sin den Chlár a bhaineann le díchoimisiúnú núicléach Aonaid 1 go 4 ag Gléasra Cumhachta Núicléiche Kozloduy, atá lonnaithe in Kozloduy, sa Bhulgáir;
- (4) ciallaíonn “clár Bohunice” an chuid sin den Chlár a bhaineann le díchoimisiúnú núicléach Aonaid 1 agus 2 ag Gléasra Cumhachta Núicléiche Bohunice V1, atá lonnaithe in Jaslovské Bohunice, sa tSlóvaic;
- (5) ciallaíonn “clár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola” an chuid sin den Chlár a bhaineann le díchoimisiúnú núicléach agus bainistiú dramhaíola radaighníomhaí ar shuiteálacha núicléacha an Choimisiúin ag suíomhanna JRC, eadhon JRC-Geel sa Bheilg, JRC-Karlsruhe sa Ghearmáin, JRC-Ispra san Iodáil agus JRC-Petten san Ísiltír.

Airteagal 3

Cuspóirí an Chláir

1. Tá sé mar chuspóir ginearálta ag an gClár cistiú a chur ar fáil ar mhaithe le díchoimisiúnú saoráidí núicléacha agus bainistiú dramhaíola radaighníomhaí, i gcomhréir leis na riachtanais shainitheanta sa phlean díchoimisiúnúcháin faoi seach.
2. Ar bhonn na riachtanas reatha don tréimhse ón 1 Eanáir 2021 go 31 Nollaig 2027, de bhreis ar eolas a chruthú i dtaca le próiseas an díchoimisiúnúcháin núicléigh agus i dtaca le bainistiú dramhaíola radaighníomhaí a eascraíonn as na gníomhaíochtaí díchoimisiúnúcháin. tá sé mar aidhm go háirithe ag an gClár:
 - (a) cabhrú leis an mBulgáir agus leis an tSlóvaic clár Kozloduy agus clár Bohunice faoi seach a chur chun feidhme, lena n-áirítear i dtaca le bainistiú agus stóráil dramhaíola radaighníomhaí i gcomhréir leis na riachtanais atá sainitheanta sa phlean díchoimisiúnúcháin faoi seach, agus béim ar leith á leagan ar na dúshláin sábháilteachta ina leith; agus
 - (b) tacú le clár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola.
3. Is iad seo a leanas cuspóirí sonracha an Chláir:
 - (a) na gníomhaíochtaí a áirítear leis na pleananna díchoimisiúnúcháin faoi seach a dhéanamh, Aonaid 1, 2, 3 agus 4 i nGléasra Cumhachta Núicléiche Kozloduy agus Aonaid 1 agus 2 i nGléasra Cumhachta Núicléiche Bohunice a dhíchóimeáil agus a dhí-éilliú, lena n-áirítear córais, struchtúir agus comhpháirteanna gaolmhara agus foirgnimh chúnta, bainistiú sábháilte dramhaíola radaighníomhaí i gcomhréir leis na riachtanais atá sainitheanta sna pleananna díchoimisiúnúcháin faoi seach agus tacaíocht acmhainní daonna, scaoileadh Aonaid 1 go 4 de Ghléasra Cumhachta Núicléiche Kozloduy agus Aonaid 1 agus 2 de Ghléasra Cumhachta Núicléiche Bohunice ó rialuithe rialála a shaothrú;
 - (b) tacú leis an bplean díchoimisiúnúcháin agus na gníomhaíochtaí a dhéanamh i gcomhréir le dlí náisiúnta an Bhallstáit óstaigh chun suiteálacha núicléacha an Choimisiúin ag suíomhanna an JRC a dhíchóimeáil agus a dhí-éilliú, bainistiú sábháilte ar dhramhaíl radaighníomhach ghaolmhar a dhéanamh agus, nuair is iomchuí, aistriú roghnach na ndliteanas núicléach gaoimhar ó JRC go dtí an Ballstát óstach a ullmhú.
 - (c) JRC d'fhorbairt nasc agus malartú idir geallsealbhóirí an Aontais maidir le díchoimisiúnú núicléach, d'fhonn a áirithiú go scaipfear eolas agus go roinnfear taithí i ngach réimse ábhartha, amhail taighde agus nuálaíocht, rialáil agus oiliúint, agus d'fhonn sineirgí de chuid an Aontais a d'fhéadfadh a bheith ann a fhorbairt.

Ní fhorchuirfear an t-aistriú dá dtagraítear i bpointe (b) den chéad fhomhír ar aon Bhallstát óstach agus beidh sé faoi réir comhaontú déthaobhach frithpháirteach idir an Coimisiún agus an Ballstát óstach. Áireofar sa chomhaontú déthaobhach frithpháirteach sin go n-íocfaidh an tAontas na costais uile a bhaineann le díchoimisiúnú suiteálacha núicléacha an Choimisiúin féin ag suíomhanna JRC, mar aon leis na costais a bhaineann leis an dramhaíl radaighníomhach ghaolmhar a stóráil, agus comhlíonfaidh sé go hiomlán Treoir 2011/70/Euratom ón gComhairle.

4. Leagtar amach tuairisc mhionsonraithe ar na cuspóirí sonracha in Iarscríbhinní I, II agus III. Bunaithe ar thoradh na meastóireachta arna ndéanamh in Airteagal 11, féadfaidh an Coimisiún, trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, Iarscríbhinn I nó II a leasú, i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 13(2).

Airteagal 4

Buiséad an Chláir

1. Is é EUR 466 000 000 i bpragsanna reatha a bheidh san imchlúdach airgeadais do chur chun feidhme an Chláir don tréimhse ón 1 Eanáir 2021 go dtí an 31 Nollaig 2027.
2. Déanfar dáileadh an mhéid dá dtagraítear i mír 1 a mhiondealú sna catagóirí caiteachais seo a leanas:
 - (a) EUR 63 000 000 le haghaidh gníomhaíochtaí faoi chlár Kozloduy;
 - (b) EUR 55 000 000 le haghaidh gníomhaíochtaí faoi chlár Bohunice;
 - (c) EUR 348 000 000 le haghaidh gníomhaíochtaí faoi chlár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola, lena n-áirítear gníomhaíochtaí chun an cuspóir sonracha a leagtar síos i bpointe (c) d'Airteagal 3(3) a bhaint amach.
3. Féadfar solúbthacht bhuiséadach a bhaint amach trí chistí a athdháileadh ar ghníomhaíochtaí faoin gClár, tar éis na meastóireachtaí a dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 11 agus de bhun an Rialacháin Airgeadais, ag díriú ar ghníomhaíochtaí a rannchuidíonn le haghaidh a thabhairt ar na dúshláin sábháilteachta i dtaca le díchoimisiúnú agus le bainistiú dramhaíola radaighníomhaí.
4. Féadfar a chumhdach leis an méid dá dtagraítear i mír 1 speansais a bhaineann leis na gníomhaíochtaí a áirítear sna pleananna díchoimisiúnúcháin faoi seach i dtaca leis an gClár a chur chun feidhme, amhail gníomhaíochtaí ullmhúcháin, faireacháin, rialuithe, iniúcháireachta agus meastóireachta, lena n-áirítear córais teicneolaíochta faisnéise chorpáraideacha.
5. Féadfar gealltanais bhuiséadacha maidir le gníomhaíochtaí ar faide iad ná bliain airgeadais amháin a roinnt ina dtráthchodanna bliantúla thar roinnt blianta.

Airteagal 5

Scaipeadh eolais

1. Scaipfear an t-eolas arna chruthú i bpróiseas cur chun feidhme an Chláir ar leibhéal an Aontais.
2. Déanfar na gníomhaíochtaí chun an ghníomhaíocht dá dtagraítear i mír 1 a chur i gcrích a mhaoiniú faoi chlár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola. Is é JRC a chomhordóidh struchtúrú agus scaipeadh an eolais ar na Ballstáit.
3. Áireofar agus saineofar próiseas scaipthe an eolais sna cláir oibre dá dtagraítear in Airteagal 9.

Airteagal 6

Modhanna chur chun feidhme agus foirmeacha cistiúcháin ón Aontas

1. Cuirfead an Clár chun feidhme faoin mbainistíocht dhíreach i gcomhréir leis an Rialachán Airgeadais nó faoin mbainistíocht indíreach le heintitis dá dtagraítear i bpointe (c) d'Airteagal 62(1) den Rialachán Airgeadais.
2. Féadfar cistiú ón Aontas faoin gClár a chur ar fáil ar aon cheann de na foirmeacha a leagtar síos sa Rialachán Airgeadais.

*Airteagal 7***Gníomhaíochtaí incháilithe**

Ní bheidh ach na gníomhaíochtaí lena gcuirtear chun feidhme na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 3 incháilithe chun cistiú ón Aontas a fháil.

*Airteagal 8***Rátaí cómhaoinithe**

Gan dochar d'Airteagal 190(1) den Rialachán Airgeadais, ní bheidh uasráta cómhaoinithe an Aontais is infheidhme thar an tréimhse dá dtagraítear in Airteagal 4(1) den Rialachán seo níos airde ná 50 % do chlár Kozloduy agus ní bheidh sé níos airde ná 50 % do chlár Bohunice. Is iad an Bhulgáir agus an tSlóvaic faoi seach a chuirfidh an chuid eile den chómhaoiniú ar fáil. Tabharfaidh an tAontas cistiú do na gníomhaíochtaí is gá le haghaidh an scaipeadh eolais dá dtagraítear in Airteagal 5 den Rialachán seo ag ráta 100 %.

*Airteagal 9***Cláir oibre**

1. Is le cláir oibre ilbhliantúla i gcomhréir le hAirteagal 110 den Rialachán Airgeadais a chuirfear clár Kozloduy agus clár Bohunice chun feidhme. Déanfar na cláir oibre ilbhliantúla sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 13(2).
2. Déanfar clár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola a chur chun feidhme le cláir oibre ilbhliantúla agus glacfar é i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 4 de Chinneadh 96/282/Euratom ⁽¹⁷⁾.
3. Léireofar sa chlár oibre ilbhliantúil dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2 na pleananna díchoimisiúnúcháin a fhónann mar an bhonnlíne d'fhaireachán agus do mheastóireacht ar chlár Kozloduy agus ar chlár Bohunice.
4. Sonrófar sna cláir oibre ilbhliantúla dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2 an staid reatha, na cuspóirí, na torthaí a bhfuiltear ag súil leo, na táscairí feidhmíochta gaolmhara agus an amlíne maidir le húsáid na gcistí agus saineofar leo na sonraí maidir le scaipeadh eolais.

*Airteagal 10***Tuairisciú agus faireachán**

1. Leagtar amach in Iarscríbhinn IV na táscairí atá le húsáid le tuairisciú a dhéanamh ar an dul chun cinn arna dhéanamh i dtreo na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 3 a bhaint amach.
2. Leis an gcóras tuairiscithe ar fheidhmíocht áiritheofar go mbaileofar na sonraí is gá chun faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme agus torthaí an Chláir ar dhóigh atá éifeachtúil, éifeachtach agus tráthúil. Chuige sin, forchuirfear ceanglais tuairiscithe atá comhréireach leis na costais fhoriomlána agus leis na rioscaí Clárbhainteacha ar fhaighteoirí cistí ón Aontas agus, i gcás inarb ábhartha, ar Bhallstáit.
3. Ag deireadh gach bliana, déanfaidh an Coimisiún tuarascáil a tharraingt suas bunaithe ar dhul chun cinn maidir le cur chun feidhme na hoibre a rinneadh sna blianta roimhe sin, lena n-áirítear ráta na ngníomhaíochtaí a eascraíonn as glaonna ar thairiscintí, agus cuirfidh sé faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle í.

⁽¹⁷⁾ Cinneadh 96/282/Euratom ón gCoimisiún an 10 Aibreán 1996 maidir le hatheagar a chur ar an Airmheán Comhpháirteach Taighde (IO L 107, 30.4.1996, lch. 12).

*Airteagal 11***Meastóireacht**

1. Déanfar meastóireachtaí go tráthúil ionas go bhféadfar leas a bhaint astu mar iochur sa phróiseas cinnteoireachta.
2. Déanfar meastóireacht eatramhach ar an gclár a luaite a bheidh faisnéis leordhóthanach ar fáil faoi chur chun feidhme an Chláir, ach tráth nach déanaí ná ceithre bliana ó thosach na tréimhse a shonraítear in Airteagal 1(1). Tabharfar aghaidh sa mheastóireacht eatramhach freisin ar an raon feidhme atá ann an clár oibre ilbhliantúil dá dtagraítear in Airteagal 9 a mhodhnú.
3. I ndeireadh chur chun feidhme an Chláir, ach tráth nach déanaí ná cúig bliana tar éis dheireadh na tréimhse a shonraítear in Airteagal 1(1), déanfaidh an Coimisiún meastóireacht deiridh ar an gClár.
4. Cuirfidh an Coimisiún conclúidí na meastóireachtaí, chomh maith lena bharúlacha, in iúl do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle.

*Airteagal 12***Iniúchtaí**

Iniúchtaí ar úsáid ranníocaíochtaí an Aontais agus ranníocaíochtaí náisiúnta arna ndéanamh ag daoine nó ag eintitis, lena n-áirítear daoine agus eintitis seachas iad sin ar thug institiúidí nó comhlachtaí an Aontais sainordú dóibh, beidh na hiniúchtaí sin mar bhonn don chinnteacht fhoriomlán de réir bhrí Airteagal 127 den Rialachán Airgeadais.

*Airteagal 13***Coiste**

1. Tabharfaidh coiste cúnamh don Choimisiún. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

I gcás ina bhfuiltear chun tuairim an choiste a fháil trí nós imeachta i scríbhinn, déanfar an nós imeachta sin a fhoirceannadh gan toradh más rud é, laistigh den teorainn ama leis an tuairim sin a thabhairt, go gcinneann cathaoirleach an choiste amhlaidh nó go n-iarrann tromlach simplí de chomhaltaí an choiste amhlaidh.

*Airteagal 14***Faisnéis, cumarsáid agus poiblíocht**

1. Tabharfaidh faighteoirí cistithe ón Aontas aitheantas d'fhoinsé na gcistí sin agus áiritheoidh siad infheictheacht an chistithe ón Aontas, go háirithe nuair a bhíonn na gníomhaíochtaí agus a dtorthaí á bpoiblíú, trí fhaisnéis spriocdhírthe atá comhleánúnach, éifeachtach agus comhréireach a sholáthar do shainghrúpaí éagsúla, lena n-áirítear na meáin agus an pobal.
2. Cuirfidh an Coimisiún chun feidhme gníomhaíochtaí faisnéise agus cumarsáide a bhaineann leis an gClár, le gníomhaíochtaí arna ndéanamh faoin gClár agus le torthaí a fuarthas.
3. Leis na hacmhainní airgeadais arna leithdháileadh ar an gClár, rannchuideofar le cumarsáid chorparáideach thosaíochtaí polaitiúla an Aontais freisin, a mhéid a bhaineann na tosaíochtaí sin leis na cuspóirí dá leagtar amach in Airteagal 3.

*Airteagal 15***Aisghairm**

Aisghairtear Rialachán (Euratom) Uimh. 1368/2013.

*Airteagal 16***Forálacha idirthréimhseacha**

1. Ní dhéanfaidh an Rialachán seo difear do leanúint de na gníomhaíochtaí, ná do mhodhnú na ngníomhaíochtaí, arna dtionscnamh de bhun Rialachán (Euratom) Uimh. 1368/2013, ar Rialachán é a leanfaidh d'fheidhm a bheith aige maidir leis na gníomhaíochtaí sin go dtí go gcuirfear clabhsúr orthu.
2. Ina theannta sin, féadfaidh imchlúdach airgeadais an Chláir na speansais theicniúla agus riaracháin is gá a chumhdach chun an t-aistriú idir na bearta arna nglacadh de bhun chlár Kozloduy agus chlár Bohunice agus na bearta arna nglacadh de bhun Rialachán (Euratom) Uimh 1368/2013 a áirithiú.
3. Más gá, féadfar leithreasuithe a iontráil sa bhuiséad tar éis 2027 chun na speansais dá bhforáiltear in Airteagal 4(3) a chumhdach, ionas go mbeifear in ann na gníomhaíochtaí nach mbeidh curtha i gcrích faoin 31 Nollaig 2027 a bhainistiú.

*Airteagal 17***Teacht i bhfeidhm**

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón 1 Eanáir 2021.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, 25 Eanáir 2021.

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

J. BORRELL FONTELLES

IARSCRÍBHINN I

Cur síos mionsonraithe chuspóirí chlár Kozloduy

1. Is é cuspóir ginearálta chlár Kozloduy cabhrú leis an mBulgáir na dúshláin sábháilteachta maidir le díchoimisiúnú Aonaid 1 go 4 ag Gléasra Cumhachta Núicléiche Kozloduy a bhainistiú. Is iad seo a leanas na príomhdhúshláin shábháilteachta nach mór aghaidh a thabhairt orthu leis na cláir Kozloduy:
 - (a) foirgnimh agus comhpháirteanna na n-imoibreoirí a dhíchóimeáil agus a dhí-éilliú i gcomhréir leis na pleananna díchoimisiúnúcháin. Ní mór an dul chun cinn arna dhéanamh i leith an chuspóra seo a thomhas de réir chainníocht agus chineál na n-ábhar a baineadh agus de réir an luacha tuillte;
 - (b) bainistiú sábháilte ar an díchoimisiúnú agus ar an dramhaíl radaighníomhach i gcomhréir le riachtanais atá sainaitheanta sa phlean díchoimisiúnúcháin lena mbaineann, na n-ábhar gníomhachtaithe agus na n-ábhar díchóimeála faoi seach, lena n-áirítear iad a dhí-éilliú go dtí go ndéantar iad a stóráil go heatramhach nó a dhiúscairt (ag brath ar an gcatagóir dramhaíola), mar aon leis an bonneagar bainistithe dramhaíola agus ábhair a chur i gcrích i gcás inar gá. Ní mór an cuspóir sin a bhaint amach i gcomhréir leis an bplean díchoimisiúnúcháin agus bainistiú riachtanach dramhaíola radaighníomhaí. Ní mór an dul chun cinn arna dhéanamh i leith an chuspóra seo a thomhas de réir chainníocht agus chineál an ábhair arna scaoileadh ó rialú rialála agus dramhaíl atá á stóráil nó á diúscairt go sábháilte agus de réir an luacha tuillte; agus
 - (c) leanúint d'íosghrádú guaiseacha raideolaíocha. Táthar chun an dul chun cinn arna dhéanamh i leith an chuspóra seo a thomhas trí mheasúnuithe sábháilteachta ar na gníomhaíochtaí agus ar an tsaoráid, trí bhealaí a shainithint ina bhféadfadh nochtadh féideartha tarlú agus meastachán a dhéanamh ar dhóchúlacht agus ar mhéid an nochtadh féideartha. Tá sé beartaithe i gclár Kozloduy na saoráidí a scaoileadh ó rialú rialála faoi 2030, suas go leibhéal chomhfhreagracha saorscaoilte rialála.
2. Comhlánaítear cuspóir ginearálta chlár Kozloduy leis an aidhm breislúach AE an chlár sin a mhéadú trí rannchuidiú le scaipeadh eolais maidir leis an bpróiseas díchoimisiúnúcháin (arna ghiniúint leis an méid sin) ar Bhallstáit uile an Aontais. Sa tréimhse mhaoiniúcháin dar tús 2021, ní mór an méid seo a leanas a chur i gcrích le clár Kozloduy:
 - (a) naisc agus malartuithe idir geallsealbhóirí an Aontais a fhorbairt (e.g. Ballstáit, údaráis sábháilteachta, agus oibreoirí fiontas agus díchoimisiúnúcháin);
 - (b) eolas sainráite a dhoiciméadú agus é a chur ar fáil trí aistrithe iltaobhacha eolais maidir le saincheisteanna um dhíchóimisiúnú agus rialachas dramhaíola, na cleachtais bhainistíochta is fearr, agus dúshláin teicneolaíocha agus próisis dhíchóimisiúnúcháin ar an leibhéal oibríochtúil agus eagraíochtúil araon, d'fhonn sineirgí de chuid an Aontais a d'fhéadfadh a bheith ann a fhorbairt.

Is féidir leis an Aontas na gníomhaíochtaí seo a chistiú ar ráta 100 %.

Táthar chun an dul chun cinn arna dhéanamh i leith an chuspóra seo a thomhas de réir méid na dtáirgí eolais a chruthaítear agus a rochtain.

3. Tá diúscairt breosla spíonta agus dramhaíola radaighníomhaí i stór geolaíoch domhain agus an t-ullmhúchán a bhaineann léi eisiata ón imchlúdach airgeadais dá dtagraítear in Airteagal 4(1) den Rialachán seo.

—

IARSCRÍBHINN II

Cur síos mionsonraithe chuspóirí chlár Bohunice

1. Is é cuspóir ginearálta chlár Bohunice cabhrú leis an tSlóvaic na dúshlán sábháilteachta a ghabhann le díchoimisiúnú Aonaid 1 agus 2 ag Gléasra Cumhachta Núicléiche Bohunice VI a bhainistiú. Is iad seo a leanas na príomhdhúshlán sábháilteachta nach mór aghaidh a thabhairt orthu le clár Bohunice:
 - (a) foirgnimh agus comhpháirteanna na n-imoibreoírí a dhíchóimeáil agus a dhí-éilliú i gcomhréir leis na pleananna díchoimisiúnúcháin. Táthar chun an dul chun cinn arna dhéanamh i leith an chuspóra seo a thomhas de réir chainníocht agus chineál na n-ábhar a baineadh agus de réir an luacha tuillte;
 - (b) bainistiú sábháilte ar an díchoimisiúnú agus ar an dramhaíl radaighníomhach i gcomhréir le riachtanais shainaitheanta sa phlean díchoimisiúnúcháin, agus na n-ábhar gníomhachtaithe agus na n-ábhar díchóimeála faoi seach, lena n-áirítear iad a dhí-éilliú go dtí go ndéantar iad a stóráil go heatramhach nó a dhiúscairt (ag brath ar an gcatagóir dramhaíola), mar aon le an bonneagar bainistithe dramhaíola agus ábhair a chur i gcrích i gcás inar gá. Ní mór an cuspóir sin a bhaint amach i gcomhréir leis an bplean díchoimisiúnúcháin agus bainistiú riachtanach dramhaíola radaighníomhaí. Ní mór an dul chun cinn arna dhéanamh i leith an chuspóra seo a thomhas de réir chainníocht agus chineál an ábhair arna scaoileadh ó rialú rialála agus dramhaíl atá á stóráil nó á diúscairt go sábháilte agus de réir an luacha tuillte; agus
 - (c) leanúint d'íosghrádú guaiseacha raideolaíocha. Ní mór an dul chun cinn arna dhéanamh i leith an chuspóra seo a thomhas trí na measúnuithe sábháilteachta ar na gníomhaíochtaí agus ar an tsaoráid, trí bhealaí a shainithint ina bhféadfadh nochtadh féideartha tarlú agus meastachán a dhéanamh ar dhóchúlacht agus ar mhéid an nochtadh féideartha. I gclár Bohunice, tá sé beartaithe na saoráidí a scaoileadh ó rialú rialála faoi 2025, suas go leibhéal chomhfhreagracha saorscaoilte rialála.
 2. Comhlánaítear cuspóir ginearálta na gclár Bohunice leis an aidhm breisluch AE an chlár sin a mhéadú trí rannchuidiú le scaipeadh eolais maidir leis an bpróiseas díchoimisiúnúcháin (arna ghiniúint leis an méid sin) ar Bhallstáit uile an Aontais. Sa tréimhse mhaoiniúcháin dar tús 2021, ní mór an méid seo a leanas a chur i gcrích le clár Bohunice:
 - (a) naisc agus malartuithe idir geallsealbhóirí an Aontais a fhorbairt (e.g. Ballstáit, údaráis sábháilteachta, agus oibreoírí fiontas agus díchoimisiúnúcháin);
 - (b) eolas sainráite a dhoiciméadú agus é a chur ar fáil trí aistrithe iltaobhacha eolais maidir le saincheisteanna um dhíchóimisiúnú agus rialachas dramhaíola, na cleachtais bainistíochta is fearr, agus dúshlán theicneolaíocha agus próisis díchoimisiúnúcháin ar an leibhéal oibríochtúil agus eagraíochtúil araon, d'fhonn sineirgí de chuid an Aontais a d'fhéadfadh a bheith ann a fhorbairt.
- Is féidir leis na gníomhaíochtaí sin cistiú 100 % a fháil ón Aontas.
- Déanfar an dul chun cinn arna dhéanamh i leith an chuspóra seo a thomhas de réir méid na dtáirgí eolais a chruthaítear agus a rochtain.
3. Tá diúscairt breosla spionta agus dramhaíola radaighníomhaí i stór geolaíoch domhain agus an t-ullmhúchán a bhaineann léi eisiata ón imchlúdach airgeadais dá dtagraítear in Airteagal 4(1) den Rialachán seo.

IARSCRÍBHINN III

Cur síos mionsonraithe ar chuspóirí chlár JRC um dhíchoimisiúnú agus bainistiú dramhaíola

1. Is é cuspóir ginearálta chlár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola díchoimisiúnú shuiteálacha núicléacha JRC an Choimisiúin a shaothrú i suíomhanna JRC, eadhon JRC-Geel sa Bheilg, JRC-Karlsruhe sa Ghearmáin, JRC-Ispira san Iodáil agus JRC-Petten san Ísiltír agus chun bainistiú sábháilte a dhéanamh ar an mbreosla spíonta, ar ábhar núicléach agus ar dhramhaíl radaighníomhach. Comhlánaítear cuspóir ginearálta chlár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola leis an aidhm breisluach AE an chlár sin a mhéadú trí eolas a scaipeadh maidir leis an bpróiseas díchoimisiúnúcháin (agus giniúint an mhéid sin) ar Bhallstáit uile an. Ní mór do chlár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola an méid seo a leanas a chur i gcrích sa tréimhse maoiniúcháin dar tús 2021:

1.1. Ingach suíomh:

- (a) bainistiú sábháilte a dhéanamh ar dhramhaíl radaighníomhach, ábhar núicléach agus breosla spíonta;
- (b) roghanna a fhiosrú agus a fhorbairt maidir le dliteanais díchoimisiúnúcháin agus bainistithe dramhaíola a aistriú chuig an mBallstát óstach, bunaithe ar an gcomhaontú déthaobhach frithpháirteach arna thabhairt i gcrích idir an Coimisiún agus an Ballstát óstach;
- (c) naisc agus malartuithe idir geallsealbhóirí an Aontais a fhorbairt (e.g. Ballstáit, údaráis sábháilteachta, oibreoirí fóntas agus díchoimisiúnúcháin);
- (d) eolas sainráite a dhoiciméadú agus é a chur ar fáil trí aistrithe iltaobhacha eolais maidir le saincheistanna um dhíchoimisiúnú agus rialachas dramhaíola, dea-chleachtais bhainistíochta, agus dúshlán theicneolaíochta agus próisis díchoimisiúnúcháin ar an leibhéal oibríochtúil agus eagraíochtúil araon, d'fhonn sineirgí de chuid an Aontais a d'fhéadfadh a bheith ann a fhorbairt.

- 1.2. Ag suíomh JRC-Ispira (ag brath ar scaoileadh na n-údaruithe sábháilteachta ábhartha ag údaráis sábháilteachta na hIodáile) i gcomhréir leis an dlí náisiúnta:

- (a) dramhaíl stairiúil a aisghabháil, a chóireáil agus a stóráil go sábháilte;
- (b) ábhar núicléach agus breosla spíonta a aisghabháil, a chóireáil agus a stóráil go sábháilte;
- (c) saoráidí dúnta a dhíchoimisiúnú.

- 1.3. Ag suíomh JRC-Karlsruhe (ag brath ar scaoileadh údaruithe sábháilteachta ábhartha ag údaráis sábháilteachta na Gearmáine) i gcomhréir leis an dlí náisiúnta:

- (a) trealamh atá imithe i léig a dhíchoimisiúnú;
- (b) íoslaghdu ar fhardal na dramhaíola radaighníomhaí, an ábhair núicléach agus an bhreosla spíonta;
- (c) saoráidí dúnta a dhíchoimisiúnú agus dramhaíl radaighníomhach ghaolmhar a stóráil;
- (d) céimeanna ullmhúcháin dhíchoimisiúnú na gcodanna tógála.

- 1.4. Ag suíomh JRC-Petten (ag brath ar scaoileadh údaruithe sábháilteachta ábhartha ag údaráis sábháilteachta na hÍsiltíre) i gcomhréir leis an dlí náisiúnta:

- (a) íoslaghdu ar fhardal na dramhaíola radaighníomhaí, an ábhair núicléach agus an bhreosla spíonta;
- (b) an dramhaíl radaighníomhach stairiúil a aisghabháil, a chóireáil agus a bhainistiú go sábháilte;
- (c) céimeanna ullmhúcháin dhíchoimisiúnú an imoibritheora ardfhosca;
- (d) díchoimisiúnú shaoráidí an imoibritheora ardfhosca agus bainistiú sábháilte dramhaíola radaighníomhaí gaolmhaire.

- 1.5. Ag suíomh JRC-Geel (ag brath ar scaoileadh údaruithe sábháilteachta ábhartha ag údaráis sábháilteachta na Beilge) i gcomhréir leis an dlí náisiúnta:

- (a) trealamh atá imithe i léig a dhíchoimisiúnú;
- (b) íoslaghdu ar fhardal na dramhaíola radaighníomhaí agus an ábhair núicléach;
- (c) céimeanna ullmhúcháin dhíchoimisiúnú na gcodanna tógála.

Tá an dul chun cinn arna dhéanamh i leith an chuspóra seo le tomhas de réir chainníocht agus chineál na dramhaíola atá stóráilte nó diúscartha go sábháilte, de réir chainníocht agus chineál an ábhair núicléach agus an bhreosla spionta, agus de réir chainníocht agus chineál na n-ábhar a baineadhm mar is iomchuí. Ní mór dul chun cinn chlár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola i gcoitinne a thomhas de réir na dtorthaí a bhfuiltear ag súil leo, na ngarspriocanna, na spriocdhátaí, chomh maith leis na heochairtháscairí feidhmíochta comhfhreagracha, lena n-áirítear, mar is iomchuí, na táscairí luachbhunaithe tuillte.

2. Comhlánaítear cuspoir ginearálta chlár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola leis an aidhm breisluach AE an chláir sin a mhéadú trí eolas maidir leis an bpróiseas díchoimisiúnúcháin a scaipeadh (agus giniúint an mhéid sin) ar na Ballstáit uile. Sa tréimhse mhaoiniúcháin dar tús 2021, ní mór an méid seo a leanas a chur i gcrích le clár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola:
 - 2.1. naisc agus malartuithe idir geallsealbhóirí an Aontais a fhorbairt (e.g. Ballstáit, údarais sábháilteachta, agus oibreoirí fiontas agus díchoimisiúnúcháin);
 - 2.2. eolas sainráite a dhoiciméadú agus é a chur ar fáil trí aistrithe iltaobhacha eolais maidir le saincheisteanna um dhíchoimisiúnú agus rialachas dramhaíola, na cleachtais bhainistíochta is fearr, agus dúshlán theicneolaíocha agus próisis díchoimisiúnúcháin ar an leibhéal oibríochtúil agus eagraíochtúil araon, d'fhonn sineirgí de chuid an Aontais a d'fhéadfadh a bheith ann a fhorbairt.

Tá an dul chun cinn arna dhéanamh i leith an chuspóra seo le tomhas de réir méid na dtáirgí eolais a chruthaítear agus a rochtain.

3. Áirítear i raon feidhme chlár JRC um dhíchoimisiúnú agus um bhainistiú dramhaíola diúscairt breosla spionta agus dramhaíola radaighníomhaí i stór domhain geolaíoch, de réir mar a cheanglaítear le Treoir 2011/70/Euratom.

IARSCRÍBHINN IV

Táscairí atá le húsáid chun tuairisciú a dhéanamh ar an dul chun cinn arna dhéanamh i dtreo na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 3 a bhaint amach

(1) Bainistiú dramhaíola radaighníomhaí:

- cainníocht agus cineál na dramhaíola atá stóráilte nó diúscartha go sábháilte agus cuspóirí bliantúla de réir cineáil, lena mbaintear amach garspriocanna an Chláir;

(2) Díchóimeáil agus dí-éilliú:

- cainníocht agus cineál na n-ábhar a baineadh agus cuspóirí bliantúla, lena mbaintear amach garspriocanna an Chláir.
-